

Desatero pro rodiče předškoláka

Materiál nabízí rodičům dětí předškolního věku základní informace toho, co by mělo jejich dítě zvládnout před vstupem do základní školy. Přehled základních dovedností propojuje a sjednocuje cíle rodiny a školy. Proto je velmi důležitá spolupráce rodiny a školy, která se podílí na vzdělávání dítěte.

1. Dítě by mělo být dostatečně fyzicky a pohybově vyspělé, vědomě ovládat své tělo, být samostatné v sebeobsluze

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- pohybuje se koordinovaně, je přiměřeně obratné a zdatné (např. hází a chytá míč, udrží rovnováhu na jedné noze, běhá, skáče)
- svlékne se, oblékne i obuje (zapne a rozepne zip i malé knoflíky, zaváže si tkaničky, oblékne si čepici, rukavice)
- je samostatné při jídle (používá správně příbor, nalije si nápoj)
- zvládá samostatně osobní hygienu (používá kapesník, umí se vysmrkat, umyje a osuší si ruce, použije toaletní papír, použije splachovací zařízení)
- zvládá drobné úklidové práce (posbírá a uklidí předměty a pomůcky na určené místo, srovná hračky)

2. Dítě by mělo být relativně citově samostatné a schopné kontrolovat a řídit své chování

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- zvládá odloučení od rodičů
- vystupuje samostatně, vyjadřuje souhlas i nesouhlas
- projevuje se jako emočně stálé, bez výrazných výkyvů v náladách
- ovládá se a kontroluje (reaguje přiměřeně na drobný neúspěch, dovede odložit přání na pozdější dobu)
- dodržuje dohodnutá pravidla

3. Dítě by mělo zvládat přiměřené jazykové, řečové a komunikativní dovednosti

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- vyslovuje správně všechny hlásky

- mluví ve větách, dovede vyprávět příběh apod.
- mluví většinou gramaticky správně, rozumí většině slov a výrazů běžně užívaných v jeho prostředí
- má přiměřenou slovní zásobu, umí pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přirozeně a srozumitelně hovoří s dětmi i dospělými, vede rozhovor
- pokouší se napsat hůlkovým písmem své jméno (označí si výkres značkou nebo písmenem)
- používá přirozeně neverbální komunikaci (gesta, mimiku, řeč těla, aj.)
- spolupracuje ve skupině

4. Dítě by mělo zvládat koordinaci ruky a oka, jemnou motoriku, pravolevou orientaci

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- je zručné při zacházení s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami (pracuje se stavebnicemi, modeluje, stříhá, kreslí, maluje, skládá papír, nalepuje apod.)
- zvládá činnosti s drobnějšími předměty (korálky apod.)
- tužku drží správně, s uvolněným zápěstím
- vede stopu tužky, tahy jsou při kreslení plynulé, (obkresluje, vybarvuje)
- umí napodobit základní geometrické obrazce (čtverec, kruh, trojúhelník, popř. písmena)
- rozlišuje pravou a levou stranu
- používá pravou či levou ruku při kreslení či v jiných činnostech, je zpravidla zřejmé, zda je dítě pravák či levák)

5. Dítě by mělo být schopné rozlišovat zrakové a sluchové vjemy

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- rozlišuje a porovnává podstatné znaky a vlastnosti předmětů (barvy, velikost, tvary, materiál)
- rozlišuje zvuky (akustických situací i zvuky jednoduchých hudebních nástrojů)
- rozpozná rozdíly mezi hláskami (měkké a tvrdé, krátké a dlouhé)
- sluchově rozloží slovo na slabiky (vytleskává slabiky ve slově)
- najde rozdíly na dvou obrázcích

- rozlišuje jednoduché symboly a značky (písmena, číslice, základní dopravní značky)
- postřehne změny ve svém okolí, na obrázku (co je nového, co chybí)
- reaguje správně na světelné a akustické signály

6. Dítě by mělo zvládat jednoduché logické a myšlenkové operace a orientovat se v elementárních matematických pojmech

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- má představu o číslech (ukazuje na prstech či předmětech počet, počítá na prstech, umí počítat po jedné), orientuje se v elementárních počtech (vyjmenuje číselnou řadu do pěti (deseti))
- rozpozná základní geometrické tvary (kruh, čtverec, trojúhelník atd.)
- rozlišuje a porovnává vlastnosti předmětů
- třídí a přiřazuje předměty dle daného kritéria (korálky do skupin podle barvy, tvaru, velikosti)
- přemýšlí, komentuje, co dělá („přemýšlí nahlas“)
- chápe jednoduché vztahy a souvislosti, řeší jednoduché problémy, úlohy, hádanky, rébusy,
- rozumí časoprostorovým pojmům (např. nad, pod, dole, nahoře, dříve, později, včera, dnes), pojmům označujícím velikost, hmotnost (např. dlouhý, krátký, malý, velký, těžký, lehký)

7. Dítě by mělo mít dostatečně rozvinutou záměrnou pozornost a schopnost záměrně si zapamatovat a vědomě se učit

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- soustředí pozornost na činnosti po určitou dobu (cca 10-15 min.)
- dokáže se soustředit i na ty činnosti, které nejsou pro něj aktuálně zajímavé
- záměrně si zapamatuje, co prožilo, vidělo, slyšelo, je schopno si toto po přiměřené době vybavit
- pamatuje si říkadla, básničky, písničky
- přijme úkol či povinnost, dokáže vyvinout úsilí a úkol dokončit, postupuje podle pokynů
- pracuje samostatně

8. Dítě by mělo být přiměřeně sociálně samostatné a sociálně vnímavé, schopné soužití s vrstevníky

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- uplatňuje základní společenská pravidla (zdraví, umí požádat, poděkovat)
- navazuje kontakty s dítětem i dospělými, komunikuje s nimi
- je ve hře partnerem, v zájmu hry se domlouvá
- zapojí se do práce ve skupině, při společných činnostech spolupracuje
- ve skupině (v rodině) dodržuje daná pravidla, je srozuměno se jimi řídit
- k ostatním dětem se chová přátelsky (dělí se o hračky, pomůcky, pamlsky)

9. Dítě by mělo vnímat kulturní podněty a projevoval tvořivost

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- poslouchá či sleduje se zájmem literární, filmové či hudební představení
- zaujme je výstava obrázků, fotografií, návštěva zoologické apod.
- je schopno se zúčastnit dětských kulturních programů, zábavných akcí či sportovních akcí
- svoje zážitky komentuje, vypráví, co vidělo, slyšelo, co jej zaujalo, co bylo správné, co ne
- zajímá se o knihy, zná mnoho pohádek a příběhů, má své oblíbené hrdiny
- zná celou řadu písní, básní a říkadel, rozlišuje a dodržuje rytmus (např. vytleskat, na bubínku)
- hraje tvořivé a námětové hry (např. na školu, na rodinu, na cestování)

10. Dítě by se mělo orientovat ve svém prostředí, v okolním světě i v praktickém životě

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- vyzná se ve svém prostředí (doma, ve škole), orientuje se v blízkém okolí (ví, kde bydlí, kam chodí do školky, kde jsou obchody apod.)
- zvládá běžné praktické činnosti a situace (např. dovede vyřídit drobný vzkaz, nakoupit a zaplatit v obchodě, říci si o to, co potřebuje, ptá se na to, čemu nerozumí, umí telefonovat)
- ví, jak se má chovat (např. doma, v mateřské škole, u lékaře, v divadle, v obchodě, na chodníku, při setkání s cizími a neznámými lidmi) a snaží se to dodržovat
- má poznatky ze světa přírody živé i neživé, lidí, kultury, techniky v rozsahu jeho praktických zkušeností (např. umí pojmenovat části těla, rozlišuje pohlaví, ví, kdo jsou členové rodiny, rozlišuje různá povolání, nástroje, ví, k čemu jsou peníze, zná jména některých rostlin, stromů,

Základní škola a Mateřská škola Stonařov, příspěvková organizace

Stonařov 242, 588 33

Telefon: +420 727 919 660

E-mail: marcela.breznova@zsstonarov.cz@zsstonarov.cz

IČO: 75020840

zvířat, orientuje se v dopravních prostředcích), rozumí běžným dějům, situacím, s nimiž se bezprostředně setkává (např. počasí a jeho změny, proměny ročních období, cestování, nakládání s odpady)

- má poznatky např. o naší zemi (města, hory, řeky), o existenci jiných zemí a národů
- chová se přiměřeně a bezpečně ve školním i domácím prostředí i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře), uvědomuje si možná nebezpečí, zná a zpravidla dodržuje základní pravidla chování na ulici (dává pozor při přecházení, rozumí světelné signalizaci)
- zná faktory poškozující zdraví (kouření)
- uvědomuje si rizikové a nevhodné projevy chování, např. šikana, násilí